

**NODAVLAT MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA
TA'LIM-TARBIYA JARAYONINI TASHKIL ETISHDA
BOSHQARUV FAOLLIGINI RIVOJLANTIRISH**

Xusanova Jumagul Sayib qizi

Termiz davlat universitetining Pedagogika instituti magistranti

ANNOTATSIYA

Nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini tashkil etish, tashkilotda olib boriladigan ta'lim-tarbiya jarayonlarini boshqarishda yuqori sifat bosqichiga olib chiqishda rahbar xodimlarga qanday munosabatda bo'lishi, o'z faoliyati jarayonida nimalarga e'tibor berish lozimligi haqida so'z yuritilgan.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim tashkiloti, rahbar, boshqaruv, rivojlantirish, samaradorlik, faollik, tarbiyachi, ta'lim, tarbiya.

**DEVELOPMENT OF MANAGEMENT ACTIVITY IN THE
ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN NON-STATE
PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS**

ANNOTATION

There was a talk about the organization of non-governmental preschool education organizations, how to treat managers in order to bring them to a higher level of quality in the management of the educational process in the organization, what to pay attention to in their activities.

Keywords: preschool education organization, leader, management, development, efficiency, activity, educator, education, upbringing.

Bugungi kunda O'zbekistonda ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy, huquqiy, madaniy-ma'rifiy sohalarda katta ahamiyatga ega bo'lgan islohotlar amalga oshirilmoqda. Barpo etilayotgan yangi bozor munosabatlariga asoslangan demokratik, huquqiy

davlat, fuqarolik jamiyati insonlarning jamiyat hayotiga, mehnatga bo‘lgan munosabatlarini tubdan o‘zgartirishini talab etadi. Endilikda har bir kishi o‘zgalarga emas, balki shaxsan o‘zining imkoniyatlariga, qobiliyati va iste’dodiga tayanishi, shulardan kelib chiqib yashashi kerak. Maktabgacha ta’lim junladan, Nodavlat maktabgacha ta’lim tashkilotlari tizimida ta’lim-tarbiya jarayonlarini ilmiy asosda tashkil etishga hamda mazkur jarayon subyektlari (xodimlar, tarbiyalanuvchilar va ota-onalar)ning ehtiyojlari va manfaatlarining uyg‘unligi asosida belgilangan maqsadlarga erishishga qaratilgan hamkorlikdagi tashkil etiladigan faoliyat jarayoni hisoblangan pedagogik jarayonlarni tashkil etish va boshqarish - mavjud imkoniyatlardan (vujudga keluvchi turli vaziyatlar, subyektlarning boshlang‘ich tushunchalari, ehtiyoji, qiziqishi, imkoniyatlari, ilmiy- metodik ta’minot va h.k.) oqilona foydalanishga yo‘naltirilgan faoliyatdir.

Nodavlat maktabgacha ta’lim tizimida pedagogik jarayon tashkilotchilari hisoblangan rahbarlar va tarbiyachilar belgilangan maqsadlarga erishishda tarbiyalanuvchilarning qiziqishi, ehtiyoji va qobiliyatlarini, shaxsiy xislatlarini, shuningdek pedagogik jarayonni ilmiy asosda tashkil etishning murakkab tomonlarini faol o‘rganishlari va shular asosida pedagogik jarayonni takomillashtirish, samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli tadbirlarni ishlab chiqishlari zarur.

Nodavlat maktabgacha ta’lim tashkilotlarida pedagogik jarayonlarda tarbiyalanuvchilarning faolligini ta’minlash va takomillashtirish hamda ta’lim-tarbiya jarayonini rivojlantirishning eng asosiy shartlaridan biri pedagog xodimlarning faoliyatini ilmiy asosda tashkil etilishidir.

Nodavlat maktabgacha ta’lim tashkilotlarida pedagogik jarayonlarni tashkil etish va boshqarishda tarbiyachilar faoliyatining ilmiyligi - yangiliklarini izlash, o‘rganish va ularga asoslanish hamda ilmiy asoslangan ma’lumotlardan foydalanish, ta’lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish va boshqarishning pedagogik, psixologik va ijtimoiy-iqtisodiy asoslarini o‘zlashtirish, shular qatori mashg‘ulotlar jarayonlarida innovatsion yondashuv texnologiyalarini joriy etish kabi vazifalarni belgilaydi.

Nodavlat maktabgacha ta’lim tashkilotlarida ta’lim-tarbiya jarayonlarni tashkil etish va boshqarishning samaradorligi - bu boshqaruv qonuniyatlari, usul va metodlari hamda innovatsion texnologiyalarga asoslangan boshqaruv faoliyati asosida tashkil etilgan ta’lim-tarbiya jarayonining natijaviyligi hisoblanadi.

V.V.Sergeyeva ning fikriga ko’ra:

- ❖ samaradorlikni ta’minlash uchun turli usullar va metodlarni qo’llash;
- ❖ nazoratni obyektiv amalga oshirish va nazorat natijalarini tahlil qilish;
- ❖ xatolarni o’z vaqtida tuzatish;
- ❖ tekshiruvchining kompetentligi yo’nalishidagi talablarni bajarilishi zarur.

Shunday ekan, Nodavlat ta’lim tashkilotlarida tashkil etiladigan va boshqariladigan pedagogik jarayonlarning samaradorligini ta’minlashda ta’lim-tarbiyaviy jarayonlarni muntazam tadqiq qilish, subyektlar faoliyatini nazorat qilib, nazorat natijalarini tahlil qilish va obyektiv baholash asosida qo’llab-quvvatlangan, ma’qullangan, shuningdek, tarbiyachilar va tarbiyalanuvchilarchilar o’rtasida yangi va ishonchli axborotlar almashinuvini ta’minlovchi tizimni joriy etish eng muhim shartlardan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. “Nodavlat ta’lim xizmatlarini ko’rsatish faoliyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to’g’risida”gi PQ-3276-sonli qarori
2. Сергей В .В. Управление образовательными системами. - М.: Новая школа, 2000. - С. 27
3. Valijonov R., Qobulov O., Ergashev A. Menejment asoslari. - Toshkent: Sharq, 2012 - 207 b.